

מדריך מקוצר לתכנות מיקרו-בקרים בשפת

מאת

חינוך טכנולוגי מתקדם

www.brk.co.il

בס"ד

	תוכן עניינים
3	מבוא
3	קצת רקע על שפת #C
3	צעדים ראשונים
4	טיפוסי משתנים
4	שלמים:
4	עם נקודה עשרונית
5	בוליאני
5	מחרוזת
5	איך נדע באיזה טיפוס להשתמש?
8	פקודת if פקודת.
12	לולאות
12	for
15	while
17	do while
17	continue
18	break
18	goto
19	switch
21	תכנות מתקדם
21	פונקציות / מטודות
24	מחלקות
24	מילון מושגים
24	מפת הדקים של הכרטיס
25	אזהרות

בס"ד

מבוא

אנו, בחברת BRK רואים את המיקרו-בקרים המתוכנתים בשפת #C כשלב הבא אליו יתקדם החינוך הטכנולוגי בארץ. הטכנולוגיות המיושנות שעדיין מלומדות בשלב זה במרבית בתי הספר ומכללות להנדסאים לא פעם גרמו מבוכה בהשוואה לטכנולוגיות המיושמות בתעשיית ההיי-טק העולמית והישראלית. מצד שני, המוצרים המקביליים מאפשרים תכנות בקרים בשפת

"צעצועי-לגו" שלא מקנה ללומדיה כלים ממשיים אותם יוכל ליישם בתעשייה, אלא הפעלה מהירה של רכיבי חומרה. תכנות הבקרים בשפת #C, לעומת זאת, מקנה את המקצועיות בתכנות מונחה עצמים (Object Oriented) והשקעת זמן הפיתוח בבניית פרויקטים משמעותיים ושימוש בטכנולוגיות עכשוויות, במקום להשקיע אותו בעבודה ברמת הסיביות מול חיישנים, אוגרים פנימיים וכד'. רכישת היכולת לתכנת בשפת #C מקנה את האפשרות לתכנת לא רק מיקרו-בקרים, אלא ליצור פרויקטים היכולת לתכנת בשומי מחשב תחת WinForm), אתרי אינטרנט, אפליקציות בטלפונים סלולאריים ועוד.

C# קצת רקע על שפת

C# היא שפת תכנות פשוטה וקלה ללימוד, מודרנית, מונחת עצמים ובעלת ישומים בתחומים C# רבים. שפה זאת פותחה ע"י Microsoft בשנת 2000 כחלק הפרוייקט ה net. ושודרגה מספר פעמים בשנות האלפיים. השפה נחשבת היום לאת השפות המובילות התחום הנדסת תוכנה ודומה מאוד לשפת C הישנה ולשפת Java.

צעדים ראשונים

בפרק זה אנו נדבר על הפקודות הבסיסיות בשפת #C. כפי שניתן יהיה לירות, מרבית הפקודות דומות לשפת C הרגילה והמוכרת. ראשית, יש לפתוח פרויקט לעבודה עם הבקר שלנו. ניתן לראות את ההסבר המפורט על כך בנספח "פתיחת פרויקט חדש" המצורף בסוף דפי הסבר אלה.

טיפוסי משתנים

בשפת #C (בסביבת פיתוח 2012 Visual studio 2012) קיימים טיפוסים (סוגים) שונים מהם ניתן ליצור משתנים. כל סוג או הטיפוס של כל משתנה צריך להתאים למידע אותו נרצה לאכסן בו. כפי שישנן משאיות המיועדות לאכסון והובלה של מטענים שונים: נוזל דליק, מים, מזון בקירור, מזון בהקפאה, שתיה קלה בבקבוקים ופחיות, אבנים במחצבה וכו', כך גם קיימים טיפוסים שונים עבור המשתנים. את תמציתם ניתן לראות בטבלאות הבאות:

שלמים:

טיפוס	טווח ערכים	גודל
sbyte	-128 - 127	שלם, 8 סיביות עם סימן
byte	0 – 255	שלם, 8 סיביות ללא סימן
char	U+0000 to U+ffff	תו Unicode של 16 סיביות
short	-32,768 – 32,767	שלם, 16 סיביות עם סימן
ushort	0 – 65,535	שלם, 8 סיביות ללא סימן
int	-2,147,483,648 - 2,147,483,647	שלם, 32 סיביות עם סימן
uint	0 – 4,294,967,295	שלם, 32 סיביות ללא
		סימן
long	-9,223,372,036,854,775,808 -	שלם, 64 סיביות עם סימן
	9,223,372,036,854,775,807	
ulong	0 - 18,446,744,073,709,551,615	שלם, 64 סיביות ללא
		סימן

עם נקודה עשרונית

טיפוס	טווח ערכים	גודל	דיוק
float	±1.5e-45 - ±3.4e38	32	7 סיביות
		סיביות	
double	±5.0e-324 - ±1.7e308	64	15-16
		סיביות	סיביות
decimal	$(-7.9 \times 10^{28} - 7.9 \times 10^{28}) / (10^{0-28})$	128 סיביות	28-29 סיביות

בוליאני

טיפוס	טווח ערכים	גודל
bool	false – true	8 סיביות

מחרוזת

טיפוס	טווח ערכים	גודל
string	מחרוזת של תווים	16 סיביות * מס' תווים במחרוזת + 20 * 8 סיביות

איך נדע באיזה טיפוס להשתמש?

בכדי לקבוע איזה טיפוס מתאים למשתנה, עלינו לדעת מה נרצה לאחסן בו. במידה ונרצה לשמור את שם המשתמש, נצתרך משתנה שיכול לשמור בתוכו טקסט. עבורמספר תעודת הזהות או מספר חשבון בנק נצתרך משתמה שיכול לאגור בתוכו מספרים שלמים וכן המסכורת החודשית של איש צוות תכנס למשתנה שיכול לאגור בתוכו מספרים לא שלמים, בעלי נקודה עשרונית. לפעמים, נפעיל פונקציות (על כך נרחיב בהמשך) המחזירות לנו את את התוצאה בתוך משתנה מטיפוס מסויים ולכן עלינו לשמור אותו בסוג זה של טיפוס דווקא. כך למשל אם נרצה לקרוא את מצב הלחצן הממוקם ע"ג ערכת הפיתוח של הבקר, הפונקציה שאותה נפעיל בשביל זה תחזיר לנו משתנה מטיפוס bool ובתוכו: false – במידה והלחצן לא לחוץ ו true המידה והלחצן לחוץ. ניתן לסכם את האמור בטבלה הבאה:

דוגמאות	סוג המידע הנשמר	טיפוס המשתנה
שם פרטי ושם משפחה, הודעה אותה נרצה להציג למשתמש על מסך המחשב או תצוגת גביש נוזלי	טקסט	String
מספר תעודת זהות, מס' שניות שיש להמתין עד לביצוע פעולה מסויימת, מס' תלמידים בבית ספר	מספרים שלמים	int
המתח האנלוגי המתקבל במבוא של הבקר, תוצאות חישובים כדוגמת חילוק.	מספרים עם נקודה עשרונית	double
מצב של מבוא ספרתי של הבקר או מוצא ספרתי שלו, תוצאה של תנאי לוגי,	כן / לא	bool

דוגמא 1

נגדיר משתנה מטיפוס bool (קיצור של Boolean) שיכול להכיל רק ערכים לוגיים: "1" לוגי = true או "0" לוגי = false.

לשם כך בין הסוגריים המסולסלים { } של הפונקציה הראשית () Main המתבצעת עם הרצת התוכנית, נכתוב את השורה הבאה:

שימו לב שסביבת הפיתוח בתכנות בשפת #C עוזרת למתכנת לבחור את הפקודה הרצויה תוך שמירה על כתיבתה הנכון. עם התכלת ההקלדה של המילה bool תופיע הרשימה של הפקודות האפשרויות עם המתחילות באותיות שהוקלדו.

ניתן לבחור את הפקודה הרצויה מתוך הרשימה ע"י מקשי החצים של המקלדת, או להקליק עליה עם העכבר. במידה והקלדתם מספיק אותיות והפקודה הרצויה כבר נבחרה עם השורה בצבע כחול, ניתן להקיש על המקש Tab או Enter שבמקלדת וסביבת הפיתוח תשלים עבורכם את הקלדת האותיות החסרות.

ניתן להגדיר את המשתנה ללא ערך התחלתי ולבצעה השמה מאוחר יותר. כך למשל: bool condition;

```
...
condition = false;
...
```

השמת מידע לא תואם את סוג המשתנה תגרום ברוב המקרים לשגיאת קומפילציה. כך, למשל, לא ניתן להכניס מספר 2.73 לתוך משתנה וטיפוס int או מספר 512 אל תוך משתנה byte.

דוגמא 2

נראה דוגמא נוספת, בה לצד השימוש במשתמים, נבצע עלהם פעולות אריטמטיות פשוטות:

int a = 2; int b = 3; int c = a+b; a=b+c;

בשורה הראשונה אנו מגדירים את המשתנה מסוג int (שיכול לקבל מספרים שלמים בלבד) בשם a וישר מכניסים לתוכו ערך 2.

בשורה שנייה מוגדר משתנה נוסף מאותו הטיפוס int בשם b ומכניסים בתוכו ערך של 3. בשורה שלישית מוגדר משתנה מסוג int בשם c אליו מכניסים את הסכום של תוכן המשתנה a ותוכן המשתנה b.

בשורה רביעית ואחרונה מכניסים לתוך משתנה a שהוגדר כבר, את הסכום של תוכן המשתנים b ו c ו b המשתנים b ו c. לאחר ביצוע שורה זו תוכן המשתנה a

if פקודת

לפעמים עולה צורך לבצע קטע קוד מסוים רק אם מתקיים תנאי מסוים. לשם כתיבת תוכנית מסוג זה נשתמש בפקודת if:

בשפת #C בשונה משפת C קיימים הרבה כלים המקלים על המתכנת את העבודה. כך גם כאן, מספיק להתחיל להקליד את הפקודה הרצויה וסביבת הפיתוח תציע רשימת פקודות התואמות התחלת ההקלדה של המשתמש. עם הקלדת האות i בלבד, תפתח רשימה של כל הפקודות המתחילות האות זו:

ניתן לבחור מתוך הרשימה את פקודת ה if ע"י חצי המקלדת או עם הקליק של העכבר. לאחר שהפקודה הרצויה סומנה, ניתן ללחוץ על הלחצן Tab בכדי שהיא תופיע על המסך. לחיצה מידית נוספת על ה Tab תביא לפתיחת כל פקודת ה if והדגשת התנאי הלוגי אותו יש למלא ונמצא כ true בברירת מחדל:

נחליף מילת ה true הגורמת לתנאי להתקיים תמיד, בתנאי לוגי כרצוננו.

התנאי הלוגי המופיע בתוך הסוגריים של if חייב להיות מורכב ממשתנים שהוגדרו, אופרטורים (<, >, = וכד') ומספרים. בכדי שהתנאי a>b יהיה חוקי, עלינו להגדיר <u>לפניכו</u> את המשתנים האלו. נגדיר ונאתחל אותם עם ערכים שונים. ניתן לעשות זאת ע"י הפקודות:

int a = 8; int b = 5;

long ,char המשתנים a ו b לא חייבים להיות דווקא int, אלא טיפוסים נוספים כדוגמת b ו a המשתנים. וכד'.

נציין בנפרד את הטיפוס string שלא קיים בשפת C. הטיפוס הוא למעשה כמין מחרוזת של תווים כפי שזה מוכר לנו בשפת C. ניתן להגדיר ולעבוד בקלות עם משתנים מסוג זה כאשר ישנו צורך לעבד טקסט.

האופרטורים החוקיים בהם ניתן להשתמש הם:

- ... א קטן מ...
- < גדול מ...
- ...• <= קטן או שווה ל...
- גדול או שווה ל...
 - == שווה ל...
 - =! לא שווה ל...
 - || או לוגי
 - && וגם לוגי
 - () סדר פעולות

ישנם עוד מס' אופרטורים חוקיים כגון is, אך הדיון עליהם יוכל להתקיים בפרקים מתקדמים יותר.

להלן מספר דוגמאות לשימוש בתנאים לוגיים:

if (a/2 >= c+10)
if (a*2 > b)
if ((a > b) && (a > 20))
if (++a != b--)

חשוב להקפיד שבתוך הסוגריים תמיד יהיה תנאי לוגי ולא פעולה אריתמטית, למשל.

כמוכן, ניתן להגדיר משתנה מטיפוס בוליאני (bool) ולהכניס בו ערך false או true לפני ביצוע התנאי ולהשתמש במשתנה זה לבדו או בצירופו עם משתנים אחרים. האפשרות הזאת יכולה להיות שימושית בעבודה עם תנאים מורכבים וכן העברת נתונים בין הפונקציות השונות בתוכנית.

דוגמא 1

בנוסף לאפשרות לכתוב תנאי בודד, ניתן גם לשלב את התנאי בתוך תנאי אחר.

בס"ד

לולאות

הגדרה: לולאה היא קטע קוד שמתבצע מספר פעמים. בשפת #C ישנן מספר פקודת בעזרתן ניתן ליצור לולאות מסוגים שונים.

for

זהי פקודה בעזרתה ניתן ליצור לולאה. נשתמש בה ע"פ רוב כאשר מספר החזרות על קטע קוד רצוי ידוע מראש. למשל: בכדי להדפיס את שמכם על המסך 10 פעמים. תחביר הפקודה הוא:

for (int i = 0; i < 10; i++)</pre> { Debug.Print("Hello"); }

שימו לב כי בתוך הסוגריים העגולים ישנם 3 שדות המופרדים בניהם עם ; (ולא עם ,):

תנאיי התחלה: בשדה זה של הפקודה נרשום את כל התנאים (במידה וקיימים) שמהם אנו רוצים להתחיל את הלולאה – תנאיי התחלה. הקוד הרשום בשדה זה יתבצע רק פעם אחת בכניסה אל הלולאה. בדוגמא שלנו הגדרנו משתנה בשם i מסוג int והכנסנו בו ערך 0. בשדה זה של הפקודה עלינו להגדיר את התנאי או התנאים בהם תנאיי סיום: תסתיים ביצוע הלולאה והתוכנית תמשיך לרוץ ולבצעה את הפקודות הבאות. בדוגמא שלנו, כל עוד i<10 (תוכנו של המשתנה בשם i קטן מ 10), הלולאה תחזור על עצמה שוב, אך כאשר תנאי זה יופר (למשל, בתוך המשתנה i יהיה מספר 11) הלולאה תסתיים והתוכנית תבצעה את הפקודות הבאות. המחשב עובר לבדיקת תנאי היציאה מהלולאה מיד אחרי ביצוע הקוד בשדה של תנאיי ההתחלה וכן בסיום כל לולאה.

בשדה זה של הפקודה, נרשום את הקוד שיתבצע בסיום כל לולאה. קידום: בדוגמא שלנו, נוסיף 1 לתוכן של המשתנה בשם i (++i). לאחר ביצוע קוד זה, המחשב יבדוק האם התנאי בו יש לבצע את הלולאה שוב (תנאי סיום), עדיין מתקיים.

במידת הצורך, ניתן להשאיר אחד או יותר משלושת השדות הנ"ל של הלולאה for ריקים. שימו לב: בסוף השורה של for אין ; !

כמו בפקודה if, גם כאן, הקטע קוד שיתבצע בלולאה הוא המוקף בסוגריים מסולסלים { }. גם כאן, במידה ומדובר בפקודה בודדת, לא חייבים לשים סורגים אלה, אך כמתכון למניעת שגיאות מומלץ לשים סוגריים אלה גם במצב זה.

> להסבר וויזואלי של לולאה זאת ניתן להיעזר בתרשימים הבאים:

כפי שהדגמנו זאת עם השימוש ב if, גם כאשר נתחיל להזין את הפקודה for בסביבת הפיתוח visual studio והיא תציעה רשימה של השלמות אפשריות. אם נקליד את הפקודה for עד שהיא תבחר מתוך הרשימה הנפתחת ונלחץ על לחצן ה Tab שבמקלדת, היא תושלם ותופיע על המסך.

בשלב זה, אם נקיש פעם נוספת על הלחצן Tab, סביבת הפיתוח תשלים את כל כתיבת for (int i = 0; i < length; i++) { }

מיד לאחר הופעת תבנית ה for ניתן לשנות את שם האינדקס למשל ל j או כל שם אחר, ללחוץ על לחצן ה Tab במקלדת ושם זה יופיע בשלושת המקומות בהם היה רשום i לפניכן. לאחר הלחיצה על מקש ה Tab ניתן לשנות את השדה length (כרגע זה שם משתנה שלא קיים בתוכנית שלנו) למספר כלשהו, למשל 5. נוסיף פקודה כלשהיא בלולאה ונקבל:

```
for (int j = 0; j < 5; j++)
{
    Debug.Print("It's working well");
}</pre>
```

כפי שהתכן ושמתם לב, בסביבת הפיתוח visual studio קיים קיצור נוסף for ז for קיים קיצור נוסף for גנקליד אותו ונלחץ פעמיים על מקש ה נקליד אותו ונלחץ פעמיים על מקש ה Tab שבמקלדת, נראה שנקבל תבנית של לולאת for בה האינדקס הולך וקטן (בשונה מהתבנית הרגילה בה האינדקס הולך וגדל עם ביצוע הלולאות). תבנית זאת יכולה להיות שימושית במקרים מסוימים וכדאי להכיר אותה. RK www.brk.co.il

לפני המעבר ללולאה הבאה, יש לציין כי בשפת #C (בשונה משפת C הרגילה) קיימת לולאה הדומה ל for, אך שונה ממנו במקצת והיא foreach. השימוש בלולאה זאת נעשה בקריאה מתוך אוסף כלשהו כדוגמת מערך וכד'. השימוש בה נוח, אך מאפשר קריאת נתונים בלבד מבלי היכולת לכתוב אותם לתוך האוסף (המערך). המעוניינים, יכולים לתרגל עבודה עם לולאה זאת באופן עצמאי או להיעזר באינטרנט.

while

בנוסף ללולאת for עליה דיברנו, בשפת #C קיימת גם לולאת while. לולאה זאת, בדומה ל for חוזרת על קטע קוד מסוים מספר פעמים, אלא שנוח יותר להשתמש בה במקרים בהם אין אנו יודעים מראש את מספר החזרות שנצטרך לבצע. למשל, התוכנה יכולה לבקש מהמשתמש להקיש על ספרה כלשהי במקלדת וכל עוד המשתמש מקיש על תווים אחרים, כדוגמת אותיות וסימנים שונים, לחזור על הבקשה להקיש דווקא ספרה.

את התחביר ובקרת הזרימה של הלולאה ניתן לראות באיור הבא:

שימו לב שגם במקרה זה אין ; בסוף השורה של while !

תרשים הזרימה של הלולאה היינו:

שימוש נפוץ נוסף של הלולאה הוא יצירת לולאה אינסופית. ניתן לעשות זאת גם ע"י לולאת for, אך נוח יותר ליישם אותה דווקא עם while. הלולאה האינסופית יכולה להיות שימושית למשל בסיום התוכנית. אין להשאיר את התוכנית לרוץ הלאה מאחר והתוצאה של זה היינה בלתי צפויה, אלא להכניסה ללולאה אינסופית שלא מבצעת כלום.

while (true);

גם ע"י לולאה זאת ניתן לממש את הלולאה האינסופית, אלא שהשימוש בה לצורך זה נפוץ פחות:

do

{

} while (true);

continue

משפט זה משמש בלולאות לשם מעבר לתחילת הלולאה והמשך ביצוע התוכנית משם. בכדי להמחיש את השימוש במשפט זה נתבונן בדוגמא הבאה המדפיסה בחלונית ה output את המספרים הזוגיים בלבד בין 0 ו 100:


```
for (int i = 0; i < 100; i++)
{
    if (i%2 != 0)
    {
        continue;
    }
    Debug.Print(i.ToString());
}</pre>
```

ההוראה continue תתבצע רק כאשר המספר i מתחלק ב 2 עם שארית (כלומר לא 1 ההוראה 2 מתחלק ב 2 עם שארית (כלומר לא מתחלק ב 2 ללא שארית). הוראה זאת תגרום למעבר לראש הלולאה וקידום האינדקס i ב 1 (i++). השורה השולחת נתונים לחלונית ה output לא תתבצע במקרה זה.

break

משפט זה מבצע סיום הלולאה ויציאה מידית ממנה ללא כל תנאי. כך בדוגמא הבאה המדפיסה בחלונית ה output את כל המספרים מ 0 עד 100, נעשה שימוש בלולאה אינסופית, כאשר תנאי היציאה ממנה הוא שתוכן המשתנה a יהיה גדול מ 100:

```
int a = 0;
while(true)
{
    if (a > 100)
    {
        break;
    }
    Debug.Print(a.ToString());
    a++;
}
```

goto

בשפת #C, כמו גם בשפות שקדמו לה, ישנו משפט goto המורה לעבור למקום אחר בתוכנית המסומן בתווית ששמה מופיע אחרי ה goto goto ולהמשיך את ביצוע התוכנית משם. לדוגמא, הפקודה goto drive; תחפש בתוכנה את התווית בשם drive ותמשיך את ביצוע התוכנית ממנה. נציין, כי אחרי שם התווית יש לרשום את התוו : בכדי שהמהדר יתייחס למילה שרשומה לפני ה : כשם התווית. באופן כללי, מומלץ להימנע ככל האפשר מהשימוש במשפט ה goto מאחר והם שוברים את רצף ביצוע התוכנית ויכולים להוות מקור לתקלות.

switch

פקודה זאת, כשמה, מבצעת מיתוג בין האפשרויות הקיימות. למשל, אם קיימים רק מספר מצומצם של אפשרויות ערך משתנה מסוים, כמו קומות בבקר מעלית, נוח להשתמש בפקודה זאת בכדי להגדיר מה על הבקר לעשות בכל מקרה נתון. בכדי למנוע מצבים בלתי צפויים, ניתן ומומלץ (אך לא חובה) להגדיר את מצב ברירת המחדל של לא חובה) להגדיר את מצב ברירת המחדל של הפקודה, כלומר המצב אליו תעבור התוכנה במקרה שבמשתנה המדובר קיים תוכן חורג שלא תואם אף אחד מהמקרים האפשריים. ניתן להיעזר בתרשים זרימה שמשמאל בכדי להבין את אופן

תחביר הפקודה:

switch (שם משתנה המכיל את המידע)
{
 case אפשרות 1 של תוכן המשתנה
 goud קוד שיתבצע
 break;
 case אפשרות 2 של תוכן המשתנה
 goud קוד שיתבצע
 break;
 ...
 default:
 goud קוד שיתבצע
 break;
}

דוגמא:

```
switch (name)
           {
               case "Avi":
                           Debug.Print("You are menager");
                           break;
               case "Itzik":
                           Debug.Print("You are super user");
                           break;
               case "Kobi":
                           Debug.Print("You are registred user");
                           break;
               default:
                           Debug.Print("You are gest");
                   break;
           }
                                ניתן גם לשלב caseים ו/או לקבוע מעברים בניהם:
switch (str)
         {
             case "1":
             case "small":
                  cost += 25;
                 break;
             case "2":
             case "medium":
                  cost += 25;
                 goto case "1";
             case "3":
             case "large":
                  cost += 50;
                 goto case "1";
             default:
                  Debug.Print("Invalid selection.");
                 break;
         }
```


תכנות מתקדם

בס"ד

לאחר שעברנו על מושגי יסוד בשפת #C, בפרק זה אנו נעסוק בנושאים מתקדמים יותר המבוססים על הנלמד בפרק הקודם.

פונקציות / מטודות

בספרות שונה אתם יכולים לפגוש את השם פונקציה תחת שמות נרדפים שלה כדוגמת:

(Subroutine באנגלית) שגרה

(Procedure פרוצדורה (באנגלית)

(Method שיטה (באנגלית)

בשפת #C מקובל להשתמש דווקא במושג המעוברת האחרון – מטודה.

לא נעמוד כאן על ההבדלים הדקים שישנן בין מושגים אלו ונתייחס אליהם כשמות נרדפים לפונקציה. הגדרתית:

פונקציה / מטודה, היא רצף של פקודות המאוגדות יחדיו, במטרה לבצע מטלה מוגדרת.

כך, לדוגמא, במקום לכתוב שורות ארוכות של קוד בתוך ה ()Main המגדיר את הנסיעה קדימה של רובוט מסוים, נעשה זאת במטודה המופיעה במקום אחר בתוכנית זו או אף בקובץ אחר ובתוך ה()Main נרשום רק את הקריאה למטודה זו. צורת כתיבת קוד המשתמשת המטודות עבור כל פעולה נדרשת, מקלה מאוד על הבנת הקוד שנכתב, מאפשרת שינוי עתידי קל וחלוקה של התוכנית הכוללת למספר מתכנתים כך שכל אחד יכתוב מספר מטודות שיחוברו יחד בתוכנית.

מתודה יכולה לקבל ערך או מספר ערכים מהמפעיל שלה, כלומר מהחלק בתוכנה בה קראו למטודה זאת להתחיל לבצע את התוכנית שלה. יחד עם זאת, יכולות להיות מטודות שלא מקבלות ערך מהמפעיל כלל. כך באותה הדוגמא של רובוט שנוסע ישר ניתן לכתוב מטודה המפעילה את הנעת הרובוט קדימה מבלי לקבל נתון כלשהו. במצב זה הרובוט, למשל, ינוע קדמה עד שתופעל מתודה אחרת.

מתודות יכולות גם להחזיר ערך או ערכים ויכולות גם לא לעשות זאת – תלוי בצורך. נרצה שמתודה המבצעת פעולה מתמטית על המספרים שהועברו אליה, תחזיר את ערך התוצאה שהתקבלה, אך מתודה המניעה את הרובוט יכולה גם שלא להחזיר שום ערך למפעיל.

דוגמא 1

```
private static int max(int num1, int
num2)
{
    int result;
    if (num1 > num2)
        result = num1;
    else
        result = num2;
    return result;
    }
```

השורה הראשונה בה מגדירים את המטודה נקראת signature – חתימת המטודה. בשורה זו אנו רואים את שם המטודה: max. היא מקבלת 2 ערכים מסוג int בשם num1 ו num2 ומחזירה ערך מסוג int למפעיל שלה. (את המשמעות של private ו static נסביר בפרק הבא המדבר על מחלקות).

בתוך גוף הפונקציה (בין הסוגריים המסולסלים – { }) ישנו הגדרת משתנה מסוג int בשם result. משתנה זה יהיה מוכר (ניתן לעשות בו שימוש) רק בתוך מטודה זו. במידה וננסה להשתמש במשתנה זה מחוץ למטודה – נקבל שגיאת קומפילציה.

התנאי בגוף הפונקציה בודק אם המספר הראשון שהועבר אליו גדול מהמספר השני. במידה וכן – מכניס את המספר הראשון לתוך משתנה פנימי result ובמידה ותנאי זה לא מתקיים – מכניס את המספר השני לתוך המשתנה result.

לבסוף, בכל מצב של התנאי עליו דיברנו, הפונקציה תחזיר למפעיל שלה את התוכן של המשתנה result. יוצא שהערך המוחזר הוא המספר הגבוהה מבין השתיים שהתקבלו.

דוגמא 2

```
private int Subtract(int firstNumber, int secondNumber)
{
    int answer;
    answer = firstNumber - secondNumber;
    return answer;
}
```

דוגמא 3

```
static int CalculatePlayerScore()
{
    int livesLeft = 2;
    int tanksDestroyed = 17;
    int coptersDestroyed = 4;
    int JetDestroyed = 1;
    if(livesLeft == 0)
    {
        return 0;
    }
    return tanksDestroyed * 10 +
        coptersDestroyed * 100 +
        JetDestroyed * 1000;
}
```

בדוגמא זו אנו רואים שימוש במטודה לחישוב ניקוד שחקן במשחק מסוים. מטודה CalculatePlayerScore לא מקבלת ערך מהמפעיל שלה ולכן הסוגריים שאחרי השם שלה ריקות. המטודה מחזירה מספר שלם למפעיל שלה ולכן לפני שמה מופיע int. ארבעת השורות הראשונות שבגוף המטודה מגדירות ארבעה משתנים פנימיים ומאתחלים אותם עם ערכים. בתוכנית אמתית ערכים אלו יסופקו באופן אחר, אך מאחר וטרם דיברנו על מחלקות ואובייקטים – נסתפק באופן זה. בשורה 5 מתבצעת בדיקה האם השחקן נהרג במשחק, כלומר מספר החיים שנותרו לו שווה לאפס. ע"פ התוכנית הנתונה, במצב זה כל הניקוד של השחקן נמחק כי המטודה מחזירה ערך 0. במידה והשחקן לא נהרג במשחק, המטודה תזכה אותו ב 10 נקודות על כל טנק שהושמד, 100 נקודות על כל מסוק שהושמד ו 1000 על כל מטוס. תוצאת חישוב הניקוד תוחזר למפעיל המטודה.

מחלקות

Privet / public

מילון מושגים

https://en.wikibooks.org/wiki/C_Sharp_Programming

מפת הדקים של הכרטיס

אזהרות

- הדקי 1/0 ספרתיים של הרכיב בנויים לעבוד במתח של 3.3V ועמידים גם במתח של 5V.
 - שים לב:

מתח המרה מרבי אותו ניתן לספק בכניסה אנלוגית של רכיב הוא 3.6V בלבד. הספקת מתח חורג ממגבלה זו תשרוף את הכניסה האנלוגית בה הוא סופק!

- 50kΩ כל כניסה אנלוגית של הרכיב בעלת התנגדות של 50kΩ •
- מתח מרבי אותו ניתן לקבל ביציאה אנלוגית של הרכיב היינו 3.3V
 - צריכת זרם של הרכיב

Symbol	Ratings	Max.	Unit
I _{VDD}	Total current into V _{DD} power lines (source) ⁽¹⁾	240	
I _{VSS}	Total current out of V_{SS} ground lines (sink) ⁽¹⁾	240	
	Output current sunk by any I/O and control pin	25	•
10	Output current source by any I/Os and control pin	25	mA
(2)	Injected current on five-volt tolerant I/O ⁽³⁾	-5/+0	•
INJ(PIN)	Injected current on any other pin ⁽⁴⁾	±5	
ΣI _{INJ(PIN)} ⁽⁴⁾	Total injected current (sum of all I/O and control pins) ⁽⁵⁾	±25	•

נספחים

בס"ד

נספח יצירת פרויקט חדש ב Visual Studio 2012

- .1. חברו את כרטיס הבקר למחשב ע"י שני חיבורי USB.
- 2. וודאו שנדלקו לפחות 2 לדים אדומים ולד ירוק אחד ליד חיבורי ה USB.
- a. במידה והלדים לא דולקים, בדקו אם חיברתם טוב את החיבורים ואם הבעיה לא נפתרת יש לבקש עזרה מהמורה.
 - 3. על שולחן העבודה שבמחשב עליו אתם עובדים, תלחצו פעמיים עם העכבר על קיצור הדרך של Microsoft Visual Studio Express 2012 for Windows Desktop. במידה וקיצור דרך זה לא קיים שם, ניתן למצוא את התוכנה בתוך רשימת כל התוכניות המותקנות במחשב.
 - 4. יפתח החלון המצולם באיור הבא:

5. בלשונית Start Page שנפתחה בחלקו השמאלי של החלון, יש לבחור עם העכבר את האפשרות. New Project.

New הערה: במידה ולשונית Start Page לא נפתחה, יש לבחור באפשרות Project
Project

Www.brk.co.il

- 6. יפתח החלון הבא:
- 7. בחלקו השמאלי של החלון שיפתח יש לפתוח את התפריט Visual C# NOA BRK האפשרות כמתואר באיור.

▶ Recent		Sort by:	Default 👻 🔢		Search Installed Templates (Ctrl+E)
 Installed Templates 		C	Windows Forms Application	Visual C#	Type: Visual C#
 Visual Basic Visual C# 			WPF Application	Visual C#	
Windows Micro Fra	s imework	<u>_</u> G	Console Application	Visual C#	
Template Test	е חדש		Class Library	Visual C#	
Visual C++ Visual Studio Solutions Samples		æ	NOA BRK	Visual C#	
• Onero					
Name:	NOA BRK1				
Location: C:\Users\Owner\Documents\Visual Studio 2012\Projects\					Browse
Solution name:	NOA BRK1				 Create directory for solution Add to source control
					OK Cancel

אבחלקו Name אבחלקו .8 התחתון של החלון יש לתת

התחתון של החלון יש לתת שם לתוכנית (הפרויקט). הקפידו לתת שמות הגיוניים לתוכניות המבטאות את מה שהיא תבצעה. יש לתת שמות באנגלית בלבד.

- 9. בשדה Location שבחלקו התחתון של החלון הכניסו את המיקום במחשב בו ישמר הפרויקט אותה אתם יוצרים כרגע. ניתן להיעזר בלחצן Browse למציאת המיקום הרצוי.
 - Create directory for solution וודאו כי קיים סימן. 10

- 11. לחצו על הלחצן OK ליצירת הפרויקט.
 - 12. יפתח החלון הבא:

Solution במופיע בחלונית Program.cs במופיע בחלונית Solution שבחלקו הימני של המסך. במידה והחלונית Solution לא מופיעה על המסך, ניתן לבחור אפשרות הצגה שלה מתוך תפריט View כמתואר באיור הבא:

🔀 Та	sk1 -	Micr	osoft Visual Studio	Express 2012 for	Windows	Deskt	ор			Quick Launch	,2 - - - ×
FILE EI	лт [VIEW	PROJECT BUILD	DEBUG TEAM	TOOLS	TEST	WINDOW	HELP			
0 -	0	\diamond	Code	Ctrl+Alt+0	- Any	CPU	• 🎜	÷			
5		6	Start Page					_			Pro
olbo		a	Solution Explorer	Ctrl+W, S							per
		**	Team Explorer	Ctrl+∖, Ctrl+M							Ē.
		Ζ	Call Hierarchy	Ctrl+Alt+K							
		¢;	Object Browser	Ctrl+W, J							
		۴ ۴ _	Class View	Ctrl+W, C							
		പ്	Error List	Ctrl+W, E							
		K (Output	Alt+2							
		£٦	Task List	Ctrl+W, T							
		5	Bookmark Window	Ctrl+W, B							
		- -	Toolbox	Ctrl+W, X							
			Other Windows	•							
			Toolbars	•							
		10	Full Screen	Shift+Alt+Enter							
		2	All Windows	Shift+Alt+M							
		C	Navigate Backward	Ctrl+-							
		Ο.	Navigate Forward	Ctrl+Shift+-							
		يو	Properties Window	Alt+Enter							
			Property Pages	Shift+F4							
Error	List	Outpu	t								
Ready											
			··						_		-

14. אחרי הלחיצה הכפולה עם העכבר על Program.cs תפתח החלונית כמתואר באיור הבא:

15. לפני צריבת הפרויקט בתוך הבקר, נבדוק את הגדרת הערכה במאפייני הפרויקט. לשם כך נבחר את מאפייני הפרויקט (Properties) בתוך תפריט ה Project. ניתן גם להגיע למאפייני הפרויקט ע"י הקשה בו זמנית על הלחצנים Alt ו F7. ניתן להיעזר באיור הבא:

X	Task1 - M	icroso	oft Visual Studio Express 2012	for Windows Desk	top		Quick Launch	, - - ×
FILE	EDIT VI	W	PROJECT BUILD DEBUG TE	AM TOOLS TEST	WINDOW HELP			
G	- 0 🛅	<u> </u>	😵 Add Class	Shift+Alt+C	 局 ((
7	Program.cs H	• x '	* Add New Data Source			-	Solution Explorer	• # x 🖁
0 Bo	Task1.Prog	ram	Add New Item	Ctrl+Shift+A	- @ Main()	•	ា ា ា ា - ៩ ល គា	🗈 🗠 🖉 🖪 🛓
×	⊟using	Sys	Add Existing Item	Shift+Alt+A		÷	Search Solution Explorer (Ctrl+:)	
	using	Mic	Exclude From Project			1	Solution 'Task1' (1 project)	
	using	Mic	Show All Files				✓ 😳 Task1	
	using	Sys	Add Reference				Properties	
	Lasting		Set as StartUp Project				References	
	⊟namesp	ace	Manage NuGet Packages				 C* CPO.cs C* HardwareProvider.cs 	s
		bli	Enable NuGet Package Restore				C* Program.cs	
	{	1	Refresh Project Toolbox Items				Resources.resx	
	1	-{	Pask1 Properties	Alt+F7				
			Debug.Print("Hello World!");				
		}	in eau.sreep(iimeouc.iniin	ice),				
	3							
						•		
						•		
	100 % - 4					•	I	_
E	Error List Out	put						
Ready	/					Ln 13	Col 8 Ch 8	INS

16. יפתח החלון של מאפייני הפרויקט

Task1 - Microsoft Visual Studio Express 2012 for Windows Desktop	Quick Launch	, _ ₽ ×
FILE EDIT VIEW PROJECT BUILD DEBUG TEAM TOOLS TEST WINDOW HELP		
🖸 🗢 🗢 🔀 🔛 🔐 🎔 - 🤆 - 🕨 Start - Debug - Any CPU - 🛛 🖻		
Taski * X Program.cs	Solution Explorer	• # × 👌
Application Configuration: Active (Datum) Platform: Active (Any CPU)	C C </td <td></td>	
Build Events Debug Resources Reference Pahts INET Micro Framework Generate native stubs for internal methods Root name for native stubs files STM32F4 BKK. 2012 Application Create stub files STM32F4 BKK. 2012 Application Create stub files STM32F4 BKK. 2012 Application Create stub files In this directory: C:\Usen\proj\Documents\\Visual Studio 2012\Projects\Task\Task\\Tas	Solution (Task1' (1 project) ■ Task1 ■ References ■ References ■ CPULets ■ CPULets	
Error List Output		-
leady		-

- 17. וודאו שבלשונית Net MicroFramework. ההגדרות של Deployment הם כבאיור. אם לאחר שבחרתם USB בשדה ה Transport אין את ה STM32F4 ברשימת ההתקנים שבשדה Device, וודאו ששני החיבורים של USB מחוברים לכרטיס פיתוח ולמחשב (על הכרטיס דולקים לדים אדומים ולד ירוק אחד).
 - 18. נריץ את הפרויקט ונצרוב אותו לבקר ע"י לחיצה על Start בשורת הפקודות

19. בחלקו התחתון של החלון תפתח חלונית Output המהווה פלט של המערכת

K Task1 - Microsoft Visual Studio Express 2012 for Windows Desktop	Quick Launch 🔎 🗕 🗗 🗙
EILE EDIT VIEW PROJECT BUILD DEBUG TEAM TOOLS TEST WINDOW HELP	
🖸 - 〇 合 🖀 🎬 🖉 フ - マ - ト Stort - Debug - Any CPU 房 📲 🔚 倍 🗇 や 単 🐄 🎢 🦉	
Taskit Program.c. * X ** Taskit/Program • Main() ** Taskit/Program • Main() using Microsoft.SPOT; using Microsoft.SPOT; using Microsoft.SPOT; using Microsoft.SPOT; using Microsoft.SPOT; transvers. using Microsoft.SPOT; transvers. using Microsoft.SPOT; transvers. using System. • public class Program * public class Program * public static void Main() * public static void Main()	Solution Explorer Solution Exp
Thread.Sleep(Timeout.Infinite); Cutut Show cdpat from Micro framework Device Deployment Image: State of the state of th	bundle
Preparing to deploy assemblies to the device.	

20. בסיום התהליך יופיע הכיתוב Hello world שקיבלנו רשום בתוכנית

21. בסיום ההרצה, בכדי לערוך שינויים בתוכנית, יש לעצור את ההרצה ע"י הקשה על

Debbuging בשורת הפקודות, כמתואר באיור

×	Task1 (Running) - Microsoft Visual Studio Express 2012 for Windows Desktop																
EIL	.E <u>E</u> D	DIT <u>V</u> IE	V <u>P</u> ROJECT	BUILD	DEBUG	TEAM	TOOLS	TEST	WINDOW	HELP							
2000	G - (⊃ 18 I	∎ ⊮ %	- C -	▶ <u>C</u> ont	inue 🕶 De	bug 🝷	Any CP	J -	<i>j</i> 🖉 🚽 🚺	∎ ე ⇒	G. G. G	176	田信 やや	I	11	1 🎢 📮
Xox	Process	: [3] STN	32F4 Test_a7e7	'0ea2	• 🗄 🛛	Suspend	+ Thread	#:			Stop Debu	gging (Shift	+F5)				•

- .22 נציין, כי ניתן לצרוב את הבקר גם ע"י הלחיצה על לחצן
- (חיפוש ותיקון שגיאות בזמן debugging (חיפוש ותיקון שגיאות בזמן 23. אפשרות נוספת היא לצרוב את הבקר מבלי אפשרות ה הרצת התוכנית). צריבה זאת מהירה יותר וניתן לבצעה אותה ע"י הקשה על שני הלחצנים יחד: .Ctrl + F5